

Finansiering och stöd
Maria Jonasson
maria.jonasson@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/132/2026
2026-04-20

Medfinansiering till projekt Living Lab för inflyttning och cirkulär mark Pilotsteg 1

Ärendebeskrivning

Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB inkom den 17 februari 2026 med en ansökan om 1 738 000 kronor i medfinansiering till projektet Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB. Projekttiden är 1 juni 2026 till 31 maj 2028. Övrig finansiering kommer enligt projektets totala finansieringsplan från Europeiska regionala utvecklingsfonden med 1 192 000 kronor samt från Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB med 50 000 kronor.

- Projektet har sökt förskott med 400 000 kronor.
- En reviderad ansökan finns bilagt ärendet.

Innovationsarbete kopplat till inflyttning, platsutveckling och ny användning av regionens resurser inom skog, jord och vatten behöver utvecklas. Samtidigt är samverkan mellan lokala aktörer och nationella forsknings- och innovationsmiljöer fortfarande begränsad inom detta område. För att skapa nya arbetssätt i glesa strukturer krävs praktiska testmiljöer där kommuner och lokala aktörer kan utveckla och pröva lösningar tillsammans med exempelvis forskningsinstitut som RISE och akademi, samt ta tillvara extern kompetens på ett sätt som är genomförbart i regionens geografi.

Projektet etablerar ett Living Lab (Pilotsteg 1) för att utveckla nya arbetssätt för inflyttning och cirkulär markanvändning i glesa strukturer. Projektet utgår från att många kommuner har behov av inflyttning, samtidigt som underutnyttjade fastigheter och ödehus utgör en resurs som sällan aktiveras i praktiken. Genom tidsbegränsade testvistelser (1-3 veckor) får deltagare möjlighet att prova vardag och funktion i regionen, samtidigt som kommuner och lokala aktörer bygger kunskap om hur inflyttning kan stödjas som process. Projektet inkluderar även samskapande moment och tillsammansbyggeri för att pröva hur lokala aktörer kan skapa enklare vistelsemiljöer och funktioner kopplade till testvistelser. Studenter och externa kompetenser bidrar med löpande analys och lärande. Projektet ska resultera i ett konkret pilotupplägg och en metodik som kan användas av fler aktörer efter projektets slut. Målgrupp är kommuner i Region Jämtland Härjedalen och deras funktioner kopplade till inflyttning, platsutveckling och samhällsplanering samt lokala utvecklingsaktörer.

På kort sikt ska projektet leda till att målgruppen (kommuner och lokala utvecklingsaktörer i glesa strukturer) får ökad kunskap och stärkt genomförandeförmåga att arbeta med inflyttning och platsutveckling genom testbaserade metoder. Stärkt innovationsförmåga hos kommuner och lokala aktörer genom etablerad samverkan med RISE, vilket ger ökad innovationshöjd i arbetet med inflyttning, cirkulär markanvändning och lokalt möjliggörande. Sammantaget ska målgruppen efter projekttiden ha testat ett praktiskt arbetssätt och ha ett konkret kunskapsunderlag som stärker deras förmåga att arbeta systematiskt med inflyttning, mobilitet och cirkulär markanvändning i glesa strukturer.

På lång sikt ska projektet bidra till att kommuner och lokala utvecklingsaktörer i glesa strukturer förändrar sitt arbetssätt och går från planering och enstaka insatser till mer systematiska, testbaserade och genomförbara metoder för inflyttning och platsutveckling. Samverkan mellan regionala aktörer och nationella innovationsmiljöer (exempelvis RISE och akademi) ökar och kan skalas vidare i framtida projekt. Etablerade arbetssätt för cirkulär markanvändning och resurseffektiva lösningar, där återbruk, mobilitet och semimobila funktioner används som ett alternativ till traditionella utvecklingsprocesser som kräver lång tid och höga investeringar. Förbättrade förutsättningar för kompetensförsörjning och lokal utveckling, genom att fler kommuner och arbetsgivare kan erbjuda realistiska vägar in i regionen för potentiella inflyttare. Fler lokala noder och bygder kan fungera som mottagare för testvister och inflyttningsprocesser, vilket stärker attraktivitet och platsutveckling. Ökad regional attraktivitet och långsiktig livskraft i glesa strukturer, genom att fler platser kan ta emot nya invånare och stärka serviceunderlag, företagande och social hållbarhet. Överförbarhet och spridning av metodik, där projektets arbetssätt används som modell även av andra kommuner och regioner, vilket bidrar till stärkt innovationsförmåga inom regional utveckling. Sammantaget innebär effektmålen att målgruppen efter projektets slut inte bara har fått ny kunskap, utan också omsätter den i konkreta handlingar som stärker glesa strukturers långsiktiga utveckling och attraktivitet.

Legala förutsättningar för stöd

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär.

Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftstöd.

Bidrag får lämnas med högst 50 procent av utgifterna för projektet. Bidrag får lämnas med högst 60 procent om medfinansiering lämnas från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+ enligt förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder.

Region Jämtland Härjedalen får i egenskap av beslutsfattare, om det finns särskilda skäl och efter prövning av projektets ekonomiska bärkraft, besluta om förskottsutbetalning av stödet. Förskott får lämnas med högst hälften av det beviljade stödet, dock högst 400 000 kronor.

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Beslutsmotivering

Legal

Projektet innehåller inte åtgärder som kräver tillämpning av statsstödsregelverket.

Projektet avgränsat mot den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats och utgör inte driftstöd.

Ekonomisk

Projektet är ekonomiskt avgränsat från ordinarie verksamhet och en genomgång av projektets kostnadseffektivitet har gjorts i beredningen av ansökan.

Förskott kan beviljas utifrån att Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB är en mindre organisation med begränsade ekonomiska resurser. Ett förskott minskar risken för likviditetsproblematik under projektiden.

Strategisk

Regionala utvecklingsnämnden föreslår bevilja projektet under förutsättning att tekniska och administrativa frågeställningar bedöms som tillgodosedda.

Projektet adresserar en prioriterad och angelägen fråga som berör minskade trösklar för inflyttning och etablering i glesa miljöer. En del av projektet är utåtriktade insatser för att identifiera individer med intresse för att bosätta sig i regionen, vilket potentiellt kan leda till inflyttning och försök att hitta arbete och bostad i regionen även utanför projektets verksamhet. Syftet är att i samarbete med kommuner i regionen och lokala grupper av byalagskaraktär skapa förutsättningar för testboende och inventering samt insatser för att återupprätta ödehus för varaktig bosättning.

Stödet för projektet i den regionala utvecklingsstrategin får bedömas som gott, inte minst mot bakgrund av de skrivningar som vill minska trösklarna för inflyttning och skapa en välkomnande situation för inflyttare samt kopplingen till den smartaspecialiseringsstrategin utpekade områden, jord, skog och vatten samt upplevelser. Projektet bidrar till arbetet med att försörja regionens företag med kompetens och de stora skillnaderna i möjligheten att finansiera bostäder i stora delar av regionen.

Projektet bedöms även ha stöd i den nationella strategin, eftersom det utgör en av nycklarna till att vitalisera kompetensförsörjningen i Jämtlandsregionen.

De planerade arbetspaketen, liksom valet av samarbetspartner och målgrupper gör att ansökan värderas som välkomponerad och realistisk. Sökanden har ett väl utvecklat nätverk, god kunskap om olika aktörers roller, samt stödsystemets möjligheter och begränsningar

Sammanfattande bedömning av ansökan

Utifrån ovan sammanvägda bedömning föreslår Region Jämtland Härjedalen bifall på ansökan.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator:

- Gjorda investeringar, 900 000 kronor
- Gjorda investeringar, 1 stycken.

Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 31 juli 2028.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering till projektet Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB med 58,32 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 1 738 000 kronor.
2. Förskott betalas ut med 400 000 kronor.
3. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.
4. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
5. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Lena Persson
Områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Testbädd JH - Småhus och Nya Livsmiljöer AB